

1913 december hó 30-án írtvettem
Hiss

DEBRECZEN

1913. XLV. évfolyam.

183-ik szám.

Kedd december 30.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy hóra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Újév előtt.

Magyarország talán még soha sem nézett olyan kérdő tekintettel jövője elé, mint most, két nappal az új esztendő előtt.

Az elmúlt 1913. év számos súlyos csapást mért a nemzetre.

Az elmúlt ó-esztendő minden pillanatában várhattuk, hogy a Balkán-háború lángjai átsapnak hazánkra. Ezt a fenyegető veszélyt újabb rém követte, az országszerte dúló árvízveszedelem, mely hazánk sok szép vidékét elborítva, óriási károkat okozott. Hány helyütt pusztított ez az istencsapás!

Az általános esőzések miatt az idén jóformán a vízben arattak országszerte. Az elemi csapások egymásután sújtottak le, — bekövetkezett a pozsonyi tűzvész, mely e hatalmas város egy részét elhamvasztotta.

Most, midőn egy új esztendőnek nézünk elébe, reménykedve kérdezzük: vajjon meghozza-e ez nekünk a várvárt jót és elveszi-e tőlünk a megunt rosszat? Meghozza-e nekünk a gazdasági fellélegzést és elfújja-e fejünk fölül a fojtogató válságot, a nyomort és a bukást? Meghozza-e a könnyebb megélhetést?

Az ó-esztendő halálos ágya mellett

állunk. Körülöttünk ijesztő csend van. Ez a csend lehet: a temető csendje. Ez a csend lehet: az a hosszantartó pillanat, amelyben Magyarország jövő sorsa közgazdaságilag nagyot fordulhat.

De ez a csend lehet a vihar előjele is, mely hazánk felett tornyosodik, mely a jólétnek, a friss és nemes műveltségnek dolgozó embereket boldogító minden tehetséget és ép erőt érvényesítő új társadalmi Magyarországot megteremti.

Ismerve a magyar társadalmat, a törvényeket, melyek szerint annak időket megváltoztató szükségességei kifejlődnek, — elmondhatjuk, hogy az új esztendő a társadalmi harcnak az esztendeje lesz.

Sajnos, a magyar nép gyakran önmagát viszi céltalan veszélybe és sajnos, még hiányzik az az összetartás, mellyel hazánk lakói vállvetve dolgozván, megteremténék maguknak a gazdasági és társadalmi jólétet.

Nagy időnek nézünk elébe. Egész Európa felett gyanús veszélyhők cirkálnak. Egy újabb vész pedig egész Európát lángba borítaná, melyből kérdés: közgazdaságilag miképpen kerülne ki az ország?

Az 1914-ik év elé reményteljes bizalommal nézve, hisszük, hogy Magyarország közgazdaságilag megerősödik és megvívja azt a harcot, amely anyagi és társadalmi jólétét fogja eredményezni.

A kihitelezések szertelenségei.

Soha még annyi bukott kereskedő, soha még annyi csőd, mint az idén. Szomorú tények ezek, melyek akaratlanul is kell, hogy gondolkodóba ejtsék az embert.

Tudvalevő, hogy ellenkező kikötés híján, minden vétel ellenértéke azonnal teljesítendő. Mégis azt látjuk, hogy a magánfogyasztót kiszolgáló hivatott detailkereskedő, csak a legkritikább esetekben kapja meg azonnal a hazaszállított áruk ellenértékét. A vevők legtöbbször az árut haza küldeti és szerfelett meg van sértve, hogy azt mindjárt szaldirozott számlával prezentálják. A kereskedő persze ott hagyja az árut és ettől a perctől fogva pénzbeesődje százszor is eljárhat a félél — eredménytelenül.

A szegény detailkereskedőtől azonban hitelezője beköveteli követelésnek ellenértékét, mit ha nem teljesít pontosan — vége hitelének, üzleti becsületének és megélhetési lehetőségének, következik a fizetésképtelenség és a csőd.

S mindez csak azért, mert a magánfogyasztó egyszerűen nem tartja szükségesnek, hogy a kereskedőjének, a vett áruért fizessen. Szinte halljuk az elienvetést: hiszen azért vannak a bíróságok, hogy jogos követeléseiket ott érvényesíthessék a kereskedők. Csakhogy épp itt a bökkenő. A detailkereskedő nem perelhet, mert a közönség bizalmából él; félti a

A munka becsület.

(A Csokonai kör 1910. évi pályázatán 50 koronával jutalmazott pályamű.)

„Repül a szarka,
Billeg a farka.”
A dolgozó méhek
Gyűjtik a mézet.

„Szóllal a szarka:
Mért gyűjtöd balga.
Lásd én henyélek,
Mégis jól élek!”

„Bármennyit gyűjtesz,
A tied nem lesz!
Rakod a lépet,
Viszik a mézet!”

„Gyűjts te is szintén
Aranyat, mint én!
Igy gazdag leszel
S dolgoznod nem kell!”

A kis méh felel:

„Dolgoznom nem kell!
Öröm a munka!
Hagyj te magunkra!”

„Igaz a lépet,
S az édes mézet.
Gazdánk elveszi,
De el is teszi!”

„S mikor nincs mézünk
Ad is ám nekünk!
Igy élünk télen
Gond nélkül szépen!”

„Virágot ültet
Nekünk tavaszra.
Hordjuk a mézet
S rakjuk a kasba!”

„Nem kell minékünk
Restség s arany!
Munkában élünk
Mi boldogan!”

„De titeket ám
Elnyü a munka!”

Hamar kimultok!
— Igy szól a szarka. —

„Én meg soká élek,
S a kenyérem
Minden nap könnyen
Megkeresem!”

„S telik aranyra,
Drága ékszerre!
Tarka ruhára,
Jó eledelre!”

S felel a méh:
Nekem dicsekszel?
De vajjon becsül-é
Tégedet az ember!?”

„Hisz amid van loptad!
És csunyán szerezted!
— Én inkább dolgozom,
S aranyért nem adom
A legdrágább kincse,
A becsületemet!”

Konrád Zoltán,
reform. s. lelkész.

Megkezdődött az újévi kötényvásár a Csipkeáruházban Sas-u. 4.

"kundsajtja" és annak ösmeretségi körét, óvakodni fog tehát a lépéstől, mely elriasztja egyéb feleit is. Ezenfelül pedig azt is számításba kell vennie, hogyha ő nem hitelez a vevőnek, az elme egy másik üzlettársához és ott veszi, s azzal a pénzzel fizetve, amely tulajdonképpen a már megvett árukat őt illetne meg. Názuk csak a szabók könyveit. Hány igen vagyonos szabót ösmerünk — papiroson vagyonosat — akinek százazrei vannak a könyveiben, de hogyha számlát prezentálnak nála, tizetni egyáltalán nem tud, mert egyenesen képtelen különvívéséből arár csak egy filért is behajtani. Folytonos gondjai vannak, konnan szerzi majd be az ultimó és médiókor esedékes váltók fedezetét, hólott, hogyha felel, ha mindjárt eg.-ket év után is fizetné nek, könyvedséggel teljesíthetné kötelezettségeit.

Hogy ez így tovább, nem maradhat, mindenki érzi és mindenki tudja. Évek hosszú sora óta keresik-kutatják a hitelezési szerelenségek remidiumát. Megpróbálták már szép szóval, körlevelekkel, kíséreltet tettek társadalmi nton a kérdés megoldására — de mindhiába. Megpróbáltak konvekciók megteremtésével. De egy egész szakmára vonatkozólag ezeket strike és oly módon keresztülvinni, hogy mindig és minden körülmények között fenn is tartassanak, semmiféle pönale kikötésével sem volt eddig lehetséges.

Keresni kell tehát azt a módot, amelylyel a detailkereskedőt, a magánfogyasztóval szemben kényteleníteni lehet, hogy követelését érvényesítse is. Ez — véleményünk szerint — csak az volna, hogy törvényhozásilag az ügyletekből folyó követeléseknek elévülési határidejét keletkezésétől számított két évre leszállítsanak. Ezáltal eléretnek az, hogy minden detailkereskedő két éven belül érvényesíteni volna kénytelen követelését, és mert ez alól senki sem vonhatná ki magát, meg volna rövid időn belül még az a nevelő hatása is, hogy a magánfogyasztó megszokná, hogy a vett és megrendelt árukat fizetni is kell.

D. L.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Karácsonyi történet.

Fekete karácsony reggelén történt. A csatakos uton egy ember egy nehéz csomagot visz a vállán. Görnyedten, lihegve vonszolja terhét, minduntalan meg-megállva, hogy pihenjen.

Sápadt arcán verejtékcseppek gyöngyöznek, ajkán halk nyöszörgés fut ki. Szánakozó pillantások szállnak feléje a járókelők szeméből.

— Szegény ember! — mondogatták a sajnálkozás szomorú hangján. — Nem bírja sokáig!

Es a vándor halad tovább borzalmas útján, vállán a rettenetes teherrel. Szeméből kifutnak a könnyek

Szamaritánus akrobaták, jólelkű atléták megkönyörülnek rajta és odalepnek hozzája. Mi végett? Hogy segítsenek rajta és levegyék válláról a nagy terhet. De amikor közelről látják a rengeteg maszszát, melyet hordoz, elszörnyűködve riadnak vissza és meggondolják a dolgot

A szegény ember pedig megy tovább. Már-már összeroskadni látszik, minnen lépés után nyöszörgve pihen meg. Nehéz sohaj k töreke kebléből. És a legöregebb napszámósok, akik valaha terhet hordtak a vállukon, megbóiránkozva kiáltanak fel.

A rutén hazaárulási pör.

Ma kezdődött.

Hat hétig fog tartani

A debreceni törvényszék Szigeten.

Ma kezdte meg a skizmatikus monstre-pör főtárgyalását az illetékes debreceni törvényszék első büntető tanácsa. Még pedig költségkimelés miatt Máramaros-szigeten és nem Debrecenben.

A bíróság elnöke dr. Tóth Aurél táblabíró, szavazóbírái pedig Ujfalussy József és Jeney György törvényszéki bírák. A közvádat dr. Illés Andor máramarosszigeti vezető-ügyész képviseli.

A legsúlyosabb vád Kabalyuk Sándor körösmezői lakost terheli, aki mellett a vizsgálat stádiumában 188 társa szerepelt, de ezek nagyrészevel szemben a vádat elejtették. A terheltek ellen a legsúlyosabb vád az, hogy mind együttesen, mind külön-külön gyülekezésben, nyilvánosan szóval, nyomtatványokkal és képek terjesztésével a magyar nemzet, a görög-katolikus hitfelekezet és a görög-katolikus papi osztály ellen gyűlöletre izgattak, a magyar állam alkotmányos intézményei és a magyar király törvényes joga ellen lázítottak. Ezt a bűncselekményt pedig elkövették azáltal, hogy a rutén népet a görög-keleti hitre való áttérésre csábították, hogy így Magyarországon egy orosz nemzeti görög-keleti egyházat alapítsanak s ennek legfőbb egyházi szerve a Szent Szinódus, feje pedig az orosz cár legyen, Kabalyuk Sándor és társai azt hirdették a ruténeknek, hogy nem is annyira a görög-keleti vallás terjesztése a végcél, mint inkább az, hogy az orosz cár uralma és Oroszország terjeszkedése Magyarországon biztosíttassék.

A vizsgálat kiderítette, hogy a mozgalom agitátorai közvetlen összeköttetést tartottak fenn

— Állatkinzás! Emberkinzás!
Végre nem bírja tovább. Vállá megroppan és összeroskad.
Véres hab fut ki a száján.
Az alélt ember körül csoportosulás támad.
— A mentőket! — kiáltanak némelyek.
— Szegény ember! — siránkoznak a nők.
— Gázság! — rikoltanak a szigorubak.
— Gázság, hogy egy emberre ilyen terhet rakjanak!

Végre jönnek a mentők. Az ajult embert beteszik a mentőkocsiba, majd a csomagot is be akárlák szállítani, ötven próbálják felemelni a földről, majd hatan, heten . . . nem bírják.

Egy század katonaság jön, hogy segítsen. Nagy nehezen sikerül a kocsiba emelni a csomagot; a lovak nagy nehezen lendülnek utjukra és elvánszorognak terhükkel.

— Vajjon mi volt a csomagban? — kérdik egymástól az emberek.

Egy ur, aki közelről látta a terhet, felvilágosítással szolgál:

— Rettenetes volt! — sugja a borzadály hangján.

— Mi volt? Mi volt? — kérdik izgottan az emberek.

Egy reggeli lap karácsonyi száma volt.

a Csernovitzban lakó Gerowski testvérekkel, akik viszont az irányítást a Szent Szinódustól kapták, még pedig gróf Bobrinszky Viadimir orosz dumaképviselő és az orosz Nemzeti Népszövetség népjóléti bizottmányának elnöke útján.

Terjesztették ezenkívül az agitátorok a Ruszkoja Pravda (Orosz Igazság), a Vire Ceykov (Hit és Egyház) című lapokat és az izgató röpiratoknak egész sorát. Terjesztették továbbá a kievi, az athosz-hegyi és a moszkvai szerzetesek által irt orosz vallási szertartásokat, az orosz cár, a cári család, az orosz hadsereg, az orosz összbírodalom fennmaradásáról szóló imákat, a szentpétervári, kievi, moszkvai és odesszai egyházi nyomdák imakönyveit és képeit stb.

A bizonyítási eljárás során kihallgatandó tanuk száma 385 és így a főtárgyalás az ítélkező tanács elnökének véleménye szerint mintegy hat hétig fog eltartani, annál is inkább, mert január 6-án kezdődik a görög-keleti karácsony, amely miatt a tárgyalást négy napra félbe kell szakítani.

A főtárgyalás iránt roppant nagy az érdeklődés.

Feller K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausál arak. Prospektus ingyen. 0000

Férfi, fiu ruhák és angol átmeneti kabát

ujdonságok, készen és méret szerint a legolcsóbb szabott árakon

Balázs Jenő

áruhazában

a Községi Tisztviselők Országos Egyesületének szerződéses szállítójánál

Debreczen, Fiac-utca 61. sz.

Szent Anna-utcával szemben.
Telefon 6-28.

Színház.

Heti műsor:

Hétfőn: Mozikirály, operette 3 felvonásban. (C) bérlet.

Kedd: Halló! vigjáték 3 felvonásban. (A) bérlet.

Szerda: Lumpácius vagabundus, bohózat kabaréval. (B) bérlet.

A fehér rabszolgaság Magyarországon.

Csak papíron van meg a nemzetközi egyezmény.

A fehér rabszolgaságnak európai történetében a női oltalom komoly lépései 1902. nyarán kezdődtek. Ekkor tartották Párisban az államok megbízottai első értekezletüket, amelyen a leánykereskedelemnek rettenetesen elharapódzott bajairól tanácskoztak. A tiznapos tárgyalásokon kétségbeejtő feketeégek kerültek napfényre s általános volt a nézet: a cselekvésnek elérkezett a tizenkettedik órája. Tovább nem lehet összetett kézzel nézni a női testtel való, lelketlen üzérkedést, amelynek akkoron már das jövedelmet hajtó nemzetközi szervezete volt.

Ennek az ugyszólván éltszükséget alkotó, párisi tanácskozásnak eredménye volt a leánykereskedelem megakadályozását célzó tervezet, amely azután alapja lett a nyolc évvel később szintén Párisban tartott második tanácskozásnak, ahol a híres nemzetközi egyezményt megteremtették. A tizenkét cikkből álló, fontos okmányban a női oltalom alapelveit foglalták össze. Különösen két első cikke érdemel figyelmet, mert intézkedéseiből előtűnik a szomorú európai panorama . . .

A fontos szerződést az európai államok képviselői 1910. május 4-én írták alá s ekkor kötelezték magukat országaik nevében hogy, ahol még nincsenek törvények a fehér rabszolgaság üldözésére — ilyen törvényeket mielőbb hoznak.

Ezóta közel három esztendő pergett le. méltán kerül hát föl a kérdés: vajjon az európai államok szövetkezésének meglett-e a kívánt eredményt? Méltán kutathatjuk, hogy a gyakorlati élet mai jelenségei között él-e már a női test oltalmának oly mérve, minőt a huszadik század joggal követel . . . Kinos, aggasztó kérdések, amelyekre dermesztően rideg feleleteket kapunk. A leánykereskedelem — sajnos — ma is aranykorát éli Európaszerte. Alig lehet valamicske javulást észlelni. S e fekete-ségnek tárgyilagos konstatálásában az a leggyászosabb, hogy az ocsmány bűnök pusztításaiban — Magyarország vezet . . .

A napi sajtóban szinte állandóan szerepelnek a lelketlen kufárok manipulációját, melyeknek raffinált módjai mutatják, hogy a törvény kijátszásában mily leleményesek az emberek. Mutatják, hogy a magyar női oltalom csak papíron szunnyadozik . . . S ha a sivar eredménynek okait kutatjuk, arra a meglepő fölfedezésre jutunk, hogy az ocsmány bűnök burjánzása t hatóságainknak feltűnően gyarló gyakorlata segíti elő . . .

HIREK.

— **Ezüstlakadalom.** Kedves családi-ünnep volt tegnap este Bercsényi utca 23-ik szám alatt. Tegnap ülték meg szűk családi körben Máté József és szeretetreméltó neje Nagy Mária házasságuk 25-ik évfordulóját. A fehér asztalánál 30 előkelőség foglalt helyet. Egy jószervezett diákbanda — élén Tóth Sándor primással — tette hangulatossá a kedves családi ünnepet, kinek gyönyörű játéka lelkesedést és áhitatot lopott a szívekbe. Vacsora után tánca perdült az arany ifjúság és mulattak kivilagos virradtig.

— **A vasárnapi négyülések.** A Vargateleki bizottsági tagválasztás ügyében a jölök Molnár Kálmán és dr. Gábor Jenő mellett vasárnap délután a függetlenség és 48-as párt három négyülést rendezett. Délután 3 órakor a Royal nagytermében volt nyilvános négyülés. Délután 5 órakor a homokkerti ref. olvasóköri és ugyancsak 5 órakor a Vargakertben, a Sláger-féle vendéglőben. A négyüléseket szabályszerűen bejelentették Rostás István főkapitánynak, ki a bejelentést tudomásul vette és a gyűléseket engedélyezte. Beszédet tartottak a jelöltek közül: dr. Bacsó Dezső, Király József, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Sajó Béla és mások.

— **A munkásbiztosító bíróság új elnökei.** Az igazságügyminiszter a debreczeni munkásbiztosító választott bíróság elnökévé az 1914. évi január 1-től 1916. évi december 3-ig terjedő időre Dávid István dr. debreceni kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökévé ugyanerre az időre Almos Zoltán debreceni kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Vetítő délután.** A katolikus Népszövetség a gimnázium tornatermében tegnap délután 5 órakor vetítő előadást tartott a vallás és a nő helyzetéről, az ember elme csodás alkotásairól. A befolyt jótékony adományokat az „Othon” javára fordítják.

— **Az „Egyetértés” Szilveszter-estélye.** A máv. „Egyetértés önképző-, dal- és zene-egylet” műkedvelő színtársulata a Kassay Károly színművész irányítása mellett folyó hó 31-én, este 8 órai kezdettel a máv. gépjavitó műhely tornatermében színelőadással egybekötött Szilveszter-estélyt rendez, amelyen színre kerül a „Gyimesi vadvirág”. Az előadás iránt igen nagy az érdeklődés, amennyiben ezen darabban vannak először foglalkoztatva az összes szereplők, közel ötvenen. S most van alkalma a színházi zenekarnak is először kíséreni e nagyszabású énekes darabban a szereplőket. A kik a próbákat látták, előismeréssel szólnak a Kassay mester tanítási módszeréről. A fáradhatlan rendezőség mindent elkövet, hogy a közönség jól érezze magát. — Tréfás meglepetések, tombola teszik érdekessé s adják meg a Szilveszteri jelleget az estélynek. A rendezőség — bár megbívatkat nem bocsájtott ki — vendégeket szívesen lát.

— **Betérés a templomba.** Az elmúlt szombatról vasárnapra virradó éjjel, a Deák Ferenc utcai iz. templomba ismeretlen tettes bement és az ott levő p rselet feltörte s a benne volt pénzt elvitte. A tettes valószínűleg szombaton este rejtőzött el a templomban.

— **A Leszámitoló beolvadása a Hitelbankba.** A Leszámitoló és Pénzváltó Bank részvénytársaság az elmúlt szerdán tartott közgyűlésén mondotta ki a Debreczeni Hitelbankba való beolvadását. Ugyanaznap rendkívüli közgyűlést tartott a Debreczeni Hitelbank részvénytársaság is, amelyen a beolvadást kimondotta és a Leszámitoló igazgatósági tagjai közül Weisz Bernáth dr.-t, Sipos Ferencet, Le tner Dezsőt és Mandel Zsigmondot a Hitelbank igazgatóságába, Bárány Móricot pedig a felügyelő-bizottságába választotta be.

— **Összevessztek a lopott fán.** Erdődi János 13 éves, Homokkerti, Oláh Károly-utca 1. szám alatt lakó fiu Szabó László Attila-tér 2. szám alatt lakó, hasonló koru társával Mező Ármin Wess-lényi-uti faraktárából 6 drb deszkát, az epreskerti városi faraktárából pedig 4 darab hasábfát loptak. A négy darab hasábfát egy asszonynak 52 fillérért eladták, a lopott deszkákat pedig délután akarták eladni, de az eladási árra nézve nem tudtak megállapodni, miért is az Attila-téren összeverekedtek, mire a rendőrszem bekísérte őket a rendőrségre, ahol mindent bevallottak. A fiatal bűnösök ellen a rendőrség az eljárást folyamatba tette.

— **Mikor már késő.** Steinberg Lajos 42 éves, fuvaros Tégláson előtt három héttel valami rozsdás forgópisztolyt talált, amely kezében babrálás közben elsült s a golyó baltenyerét keresztül furta. Steinberg a sebet otthon kezelte, de az nemhogy gyógyult volna, inkább mindig jobban elmérgesedett, úgy hogy fájdalmában még aludni sem tudott. Most, háromhet mulva jött be Debreczenbe, ahol a közokórházba felvettette magát. Itt azonban az orvosok vérmérgezést konstátáltak s kezét, hogy az élete megmenthető legyen, amputálni fogják.

— **A napszámos baloselo.** Tuszkai Imre 40 éves boltiszolga foglalkozása közben megosusztott és az esés következtében a ballába eltörött. Beszállították a közokórházba.

— **A szücs inas panasza.** Nagy Lajos 13 éves, szücs tanonc Vegh Gyula Szent-Anna-utca 8. szám alatt lakó szücsmesternél, ma délután panaszt emelt a rendőrségen, hogy mesterének segédje oly durván bánik vele, hogy a sok ütést-verést már nem bírja, miért is kéri az illető segéd ellen az eljárás megindítását.

— **Bekísört részeg ember.** Hornyák Ferenc 94. számú rendőr ma délután 2 órakor a Hatvan-utca 9. szám előtt egy részeg emberre akad, aki botrányt okozó módon viselkedett, sőt a rendőr figyelmeztetésére, még annak ruháját tépdetni kezdte. Hornyák Ferenc rendőr az elázott embert, ki meg a nevét sem tudta megmondani, nagy nehezen egy bérkocsiba ültette s azon beszállította a központi ügyeletre, ahonnan kijózanodásáig a fogdába kísérték, azután pedig ellene botrányt okozó részegség miatt, a kihágási eljárást megindítják.

— **Elveszett aranyaklánc.** Feczkó Juliska Kandia-utca 13. szám alatti lakos panaszt emelt, hogy a Piac-utcai saroktól hazafelé menve 60 korona értékű, fonott aranyakláncát, aranyképtartóval együtt, elvesztette.

— **Ellopták a pénzét.** Csiki Zsuzsanna Vendég utca 82. szám alatti lakos panaszt emelt, hogy szombaton este, amíg hazulról távol volt, bejárt szobájába valaki behatolt és onnan 5 korona készpénzét elopta.

— **Eladta a más cipőjét.** Nánási Kálmán Tanító-utca 16. szám alatt lakó asztalos mester panaszt emelt a rendőrségen Mikó János cipész ellen, aki egy pár, 18 korona értékű cipőjét javítás végett elvitte és azt eladta.

— **Egy népszerű. A „Moll-féle s ósborszesz** ált a betegeknek egy épp o y gyógyhatá-u, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasít ssal együtt 2 korona. Szét-küldés naponta utánvétellel. **Moll A.** gyógyszerész, cs. és kir. udv. s állító által, Bécs, I, Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerterekben és anyagkereskedésekben határozottan **Moll-féle** készítményi kerendő az ő gyári jelvényével és aláírásával

— **A nép a népkönyvtárak ellen** (Levé a szerkesztőhöz.) Egy p. banos írja nekünk: Mint ismerets, néhány cv ita az országos közművelődési tanács kezdeményezésére és támogatásával népkönyvtárakat állítanak fel a falvakban, amiknek legnagyobb részét azonban az kből a mezőgazdasági szakkönyvekből ajándékozzák a községeknek, amiket a földmívelésügyi miniszter ad ki a rét, a szőlő stb. termelésről. Szó sincs róla, igen nasznos könyvek ezek, csak hogy az a baj, hogy a nép nem ker belőlük, mert ezeket a dolgokat ő legnagyobb részt gyakorlatból ismeri. Nem is látogatják ezeket a vasarnapi könyvtárak: hónapszáma s így hiábavalónak tűnik fel az a sok s ép remény: amit a népkönyvtárak tervéhez fűztek. Megpróbáltam segíteni a bajon, buzdítottam az olvasásra magyarájaimat, de mit tagadjam: kudarcot vallottam.

— Megkövetem a nagyúrszóteltető urat — mondta egyik értelmes hívem — nem kérünk mi azokból az unalmas, tudalékos könyvekből.

— Unalmas? Hat csak nem tesszük a könyvtárba Rózsa Sándor életét, vagy a be-falazott boszorkányról szóló históriát! — feleltem méltatlankodva.

— Nem is mondom! — válaszolt az én emberem — hogy ilyen könyveket vegyünk, hanem itt van a Tolnai Világlexikona, szeresse be a könyvtárnak ezt a nagyúrszóteltető úr, majd meglátja, hogy mennyien járunk majd el nemcsak vasárnap, de hetiköznapi is. Mert én tudom, hogy a Tolnai Világlexikonából az ember miadent megtud, aminek a közönséges életben hasznát lája.

Belátam, hogy emberemnek igaza van, megrendeltem Tolnai Világlexikonát és azt hiszem, hogy minden községben iy módon lehetne megszerezni a könyveket és könyvtárakat.

falvi-kerti szőlőt Szil-gyl József és neje Bar Juliannától 4300 koronaért.

Grósz Mór és neje Weisz Cella veszik a debreczeri 6283. sz. tjkvben foglalt Simonffy-utca 30 számú házat Weisz Ignációl 28500 koronaért.

Cseresznyés Sándor veszi a debreczeri 11211. sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl újfölde Miklós János és neje Smilnyák Juliannától 1400 koronaért.

Szabó János és neje Kovács Eszter veszik a debreczeri 6332. sz. tjkvben foglalt 429 négyszögöl Cige-kerüi szőlőt Balogh István és neje Tasi Juliannától 3422 koronaért.

Bátori Gáborné Csuka Julianna veszi a debreczeri 6488. sz. tjkvben foglalt Jánosi-utca 39. számú házat Gal Elek és neje N. N. vovál Lu zától 2800 koronaért.

Csarnok.

Vetélytársak.

Regény.

Írta: **B. M. CROKER.**

17

De szemem és gondolatom egyre más-felé kalandozott. Egy-egy pillantással néhány-szor végigsurrantam az asztalon és szomszédaimon. Velem szembenült Colin, aki egész figyelmét kiűnő ebédjére fordította. Fiatal arcu, jó alaku, de kopasz és határozottan rút volt. Kifogástalanul öltözködött, Flo Jessie és Tommy sokat beszélék és keveset ettek. Flo és Jessie közé remek bajszu, csinos fiatalember került, Tommy mellett persze — a medve ült. Tommy elragadtatva hallgatta minden szavát s hízegő odaadással nézett föl hozzá.

Colin dicsekvése nem volt alaptalan. — Karslake kapitány nagyon szép volt. Barna és nyulánk volt, nem tartottam nagyon fiatalnak, abban az időben azt hittem, hogy a férfi s a nők fiatalága megszűnik a huszonötödik esztendőnél. A kapitány huszontöt vagy harminc esztendősnak látszott. Rátapadt a szemem s amikor tekintetünk találkozott, elpirultam, mint a bűnös. Pedig kár volt e miatt csak egy percig is megzavarodnom, mert s.eme nem arult el egyebet felületes közömbösségnél. Fajt, hogy szerencsétlen arcom nem érdemes még egy futólagos pillantásra sem. Szerettem volna szép lenni, hogy a kapitány engem vezessen az asztalhoz s velem beszélgesse-n úgy, mint Tommyval Csak sz. néh esztendő

voltam még s most jutottam először társaságba . . . Irigykedve néztem Tommyt. Nagy hevel beszélgetteit. Láta u, hogy ja mulattató, mert szomszédja arcan gyakran á suhant egy-egy széles mosoly. Odafütemtem, hogy meg-halhattak valamit beszédjéből . . . s nem figyeltem Maxwell ur szavaira . . . de minden, amit elleshettem, ez volt: Whiskey . . . es egy cseppel sem többet se hidegen, se me-legen.

Végre Flo néni megadta a jeit az asz-talontásra. Mi öten hölgyek, visszavonultunk a szalonba, ott ki-ki letepedett a szőnyegre és karjával áfogva a térdét, vagy komolyan leült egy karosszékbe . . . de mindnyájan beszélünk.

— N s, — kiáltott Tommy is vártatva — hogy tetszenek? Hadd halljam?

— Oh, Orr kapitány sokkal többet ér, mint a másik, sokat mesél és nagyon mulat-tató, — Felelt Flo néni — a másiknak, azt hiszem, nincs egyetlen gondolat sem a fe-jében.

— Sőt temérdek sokat gondolkozik, — kiáltotta Tommy elragadtatva — megigéző uri ember, még egészen a régi iskola híve. Ő soha sem mond ellent, nem szakítja félbe az ember szavát, de azért ő is eleget tud beszélni alkalmadtán és hogy nagyon csinos, azt ti is lájátok.

— De ő is tudja, hogy csinos, — szólt közbe Jessie. — Nem, nekem jobban tetszik Orr kapitány.

— Kérdezte, hogy te Nelli, ki vagy, — folytatta Tommy. — Elmondtam neki, hogy Toosie bizalmas barátója vagy és még is-kolába jársz. Mit gondolsz, mivel bizott meg. — Oh! Mondd meg kérlek, — kiáltottam e remegtem a kíváncsiságtól.

— Azt mondta, hogy: „Meg is látszik rajta, hogy még iskolásleány!” — tréfálkozott gonoszul Tommy.

Nagy zavarba jöttem s úgy találtam, hogy Tommy a három testvér közt a legkeillemet-lenebb.

— Azt is mondotta, hogy úgy látszik, mintha a saját árnyékodtól is félnél, — foly-tatta kegyetlenül.

— Hogy félek a saját árnyékomtól! . . Ez nem átl. Csak nagyon készületlenül ke-rültem ide a „nagyasága” keze alól s nagy-anyam csöndes reggeli szohájából. A változás nagyon hirtelen jött s nem csoda, ha meg-hökkentem s féltéknek látszótam. Soha sem mozogtam még önállóan társaságban.

(Folytatás)

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Csordás Lajos és neje Sándor Julianna veszik a debreczeri 10681. számú tjkvben foglalt Bauer-telepi 8. számú házat Taniska Dániel és neje Csasznai Rózától 4200 kor.

Dr. Fekete Jenő veszi a debreczeri 4539. sz. tjkvben foglalt 1040. négy-zögöl Sesta-kerti szőlőt dr. Jászy Viktortól 10000 kor.

Selestyén Zsuzsánna veszi a debreczeri 3611. sz. tjkvben foglalt 414 négyszögöl Kön-öskerti szőlőt Kollai Lajostól 3000 kor.

Debreczen város veszi a debreczeri 6925. sz. tjkvben foglalt Széchenyi-utca 20. sz. házat Oláh Imre és neje Bogdán Teréztől 130000 kor.

Özv. Kraszula Mátyásné veszi a debre-czeri 8769. sz. tjkvben foglalt Hadházi-utca 7. számú házat Kerekes Sándor és neje Toth Erzsébettől 8000 koronaért.

Borbély János veszi a debreczeri 6708. sz. tjkvben foglalt 625 négyszögöl Köntös-kerüi szőlőt Balogh Miklós és neje Körösi Máriától 8500 koronaért.

Sajó Zsófia veszi a debreczeri 1490. sz. tjkvben foglalt Ajtó-utca 20 számú haza Weisz Alóertől 19000 koronaért.

Bercsényi Károly és neje Béres Lidia veszik a debreczeri 11107. sz. tjkvben foglal-290 négyszögöl újostásu földet a Nagyma-gyaralföldi bank felszámolási cégtől 4500 koronaért.

Juhász István veszi a debreczeri 3813. sz. tjkvben foglalt 1294. négyszögöl boldog-

Makulatur papiros olcsón kap-ható a kiadóhivatalban: Darabos-utca 7. sz.

Nagybecsü olvasóink

szives tudomására hozzuk, hogy a mai rossz vi-
szonyok folytán

SZABÓ MIKLÓS

kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagyáruházában

Debreczen, Piac-u. 19.

(Az Alföldi Takarékpénztárral szemben.)

Az összes raktáron levő áruk **rendkívül olcso**
árban lesznek elárusítva. Erről bárki vétel kényszer
nélkül meggyőződhetik.

Piac-utca 19. szám.

Gyomorgörce, kolika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkiválóbb házi szer a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban, Debrecenben.

Felvilágosítás!

Kérje ingyen az érdekes és 4 orvos által irt értekezést 52, a mi higienikus

„Frauenschutz“-unkról.

Szabadalmazva és számos orvostól ajánlva.

Cím: Higienikus Irodalom kiadóhivatala Wien, I. Wollzeile 12

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésektelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetések esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkeznek. Wienben állandó képviselőket tartok. Cím

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. Telefon 17-68

CSASZARFURDÓ. BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú **kenes** hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszfürdők, iszborogatások, uszodák, kádfürdők és ura részére. Török-, kő- és márványüldők; hőlemez-, szénasavas- és villamos vízfürdők. — A fürdő kiváló eredményre használtnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelérintányos árak. — Gyógy- és zenedi nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

186073/1913. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében, Dévaványa község határában fekvő Ecsegpusztának a haszonbéri és versenytárgyalási feltételekben művelési ágak szerint részletesen felsorolt 4125 1500/1600 kat. holdas mezőgazdasági birtokrésze 1914. évi nov. hó 1-től 1926. évi október hó 31-ig, vagyis 12 évre terjedő időre az alólírott minisztérium IX-ik ügyosztályában (Báthory-utca 12.) az **1914. évi február hó 4-ik napján d. e. 12 órakor** tartandó zárt ajánlatu versenytárgyalás útján fog haszonbérbe adadni, mely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál érdeklődők jelen lehetnek.

Az egykoronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásbeli ajánlatok az alólírott minisztérium segédhivatalának igazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújthatók be.

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

A versenytárgyalásban résztvenni óhajtok figyelmeztetnek, hogy ajánlataik csak akkor tárgyalatnak, ha ezek a kiszolgáltatott ajánlati minta szerint perrendszerűleg két tanu előttemezésével aláírva magukban foglalják annak kijelentését, hogy az ajánlattevők a hirdetésben és az általuk is ismert feltételekben foglaltaknak magukat mindenben alávetik.

Bánatpénzül 16.000 korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár betéti könyvecskéjében bármelyik állami (adóhivatali) vagy közalapítv. közp. pénztárnál teendő le és az arról szóló leteti nyugta az ajánlathoz csatolandó. — Elkésve érkezett vagy kellőleg ki nem állított avagy tel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok sem fognak figyelembe vétetni. Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szemben hátralekos tartozásban vannak, vagy bármilyen cimen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönbén az ajánlati minták a minisztérium segédhivatalainak igazgatóságánál és a püspökladányi közalap. kir. gazd. felügyelőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg, amíg a készlet tart, díjtalanul fognak érdeklődők kérelmére kiszolgáltatni.

Budapest, 1913. december hó 11.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől.

186073/1913. Vm. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében, Dévaványa község határában fekvő Ecsegpusztának a haszonbéri és versenytárgyalási feltételekben művelési ágak szerint részletesen felsorolt 1520 716/1600 kat. holdas mezőgazdasági birtokrésze 1914. évi november hó 1-től 1926. évi október hó 31-ig, vagy 12 évre terjedő időre az alólírott minisztérium IX-ik ügyosztályában — (V. Báthory-utca 12.) az **1914. év febr. hó 4-ik napján d. e. 12 órakor** tartandó zártajánlatu versenytárgyalás útján fog haszonbérbe adadni, mely zárt ajánlatok nyilvános felbontásánál érdeklődők jelen lehetnek.

Az egykoronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásbeli ajánlatok az alólírott minisztérium segédhivatalának igazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújthatók be.

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

A versenytárgyalásban résztvenni óhajtok figyelmeztetnek, hogy ajánlataik csak akkor tárgyalatnak, ha ezek a kiszolgáltatott ajánlati minta szerint perrendszerűleg két tanu előttemezésével aláírva magukban foglalják annak kijelentését, hogy az ajánlattevők a hirdetésben és az általuk is ismert feltételekben foglaltaknak magukat mindenben alávetik.

Bánatpénzül 12.000 korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár betéti könyvecskéjében bármelyik állami (adóhivatali) vagy közalapítv. közp. pénztárnál teendő le és az arról szóló leteti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett vagy kellőleg ki nem állított avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok sem fognak figyelembe vétetni. Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szemben hátralekos tartozásban vannak, vagy bármilyen cimen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönbén az ajánlati minták a minisztérium segédhivatalainak igazgatóságánál és a püspökladányi közalap. kir. gazd. felügyelőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg, amíg a készlet tart, díjtalanul fognak érdeklődők kérelmére kiszolgáltatni.

Budapest, 1913 december hó 11.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől.

Hirdetések jutányosan felvetetnek a kiadóhivatalban Darabos-u. 7.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKÉDES, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyés és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles hásziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a megülésegyéb következményei legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Cél megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Legolcsóbb és Hashajtó
egjobb hatásu

NEUSTEIN FÜLÖP

LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

feldülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják a altestbántalmainál, könnyű székletet szerzeni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

egyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekercs 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Ovas! Utánzóktól óvakodjunk "Neustein Fülöp hashajtó pilulái" tesék körüli! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett esomajainkon égünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza.
Szent-Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.
Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

Halló! Házikoszt.

Kitűnő elsőrendű szobai kiszolgálás. mérsékeltárban abonenseket elvállalok, **48 korona ebéd és vacsora**, kis könyvecské **20 százalék kedvezményel.** — **Tisztán kezelt fajborok.** Társas összejövetelekre külön kis terem áll az igen tisztelt vendégeim részére.

Társasvacsorákat, zsurokat, a legméltányosabb árban személyes felügyeletem alatt szolgáltatok ki.

Minden pénteken nagy **Halászesztély,** minden szombaton házilag töltött **Hurkaesztély,** naponta frissen csapolt kőbányai sör. Szíves pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel

Nagy Árpád,
Csapó-u. 14. szám a. lévő
Törő-féle Csokonai-vendéglő tulajdonos.

ELADO

úri lak és üres telek

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

SAVOY NAGY-SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. József-körut 16.

TELEFON: József 20-62 és József 20-63.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-napal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától
fűtés, világítással. A szobák.

Ujonnan bevezetett PENZIO-rendszerünk, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli	kávé v. tea v. csokoládé tojás vaj sütemény	Ebéd	leves előétel sült kőrifve tészta sajt fekete kávé	Vacsora	előétel sült kőrifve tészta gyümölcs sajt
----------------	---	-------------	---	----------------	---

Ezen napi ellátás **5 korona.**
Szob. hosszabb tartózkodásnál megegyezés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfspatz
csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfspatz. Akkor sem kell elfogadni helyelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

